

Punjab Board

SYLLABUS

2024-2025

ਸਾਲ 2024 - 2025

ਸੰਗੀਤ (ਡਾਂਸ)

ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਅੱਠਵੀਂ

ਲਿਖਤੀ (ਪਾਠਕ੍ਰਮ)

ਪਰਚਾ - ਏ

ਭਾਗ - a

1. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ

(a) ਨ੍ਰਿੱਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ

(ਅ) ਕੱਥਕ ਨ੍ਰਿਤ ਦੀ ਵੇਸ਼ਭੂਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕੱਥਕ ਨ੍ਰਿਤ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ।

(ਏ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ
ਲੈਅ, ਮਾਤਰਾ, ਸਮ, ਤਾਲੀ, ਖ਼ਾਲੀ, ਤਤਕਾਰ, ਸਲਾਮੀ, ਆਮਦ, ਕਵਿਤ

(ਸ) ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ

(ਹ) ਇੱਕ ਹੱਥ ਦੀ ਪੰਜ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਲਿਖਣ ਦਾ ਗਿਆਨ।

(ਕ) ਜੀਵਨੀ : ਦਮਯੰਤੀ ਜੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਡਿਤ ਬਿਰਜੂ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ

ਭਾਗ - ਅ

1. ਤਿੰਨਤਾਲ, ਝੱਪਤਾਲ, ਇੱਕਤਾਲ, ਕਹਿਰਵਾ ਅਤੇ ਦਾਦਰਾ ਤਾਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਗੁਣ ਅਤੇ ਦੁਗੁਣ ਦੀ ਲੈਅ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣਾ।
2. ਤਿੰਨਤਾਲ ਅਤੇ ਝੱਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਰ, ਤੋੜੇ, ਆਮਦ, ਸਲਾਮੀ, ਕਵਿਤ, ਪਰਨ, ਚੱਕਰਦਾਰ ਪਰਨ ਨੂੰ ਲਿਪੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ।
3. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ ਦੀ ਦਿੱਤੇ ਬੋਲਾਂ ਤੋਂ ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ।

ਪਰਚਾ ਬੀ

ਕਿਰਿਆਤਮਕ ਭਾਗ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ

1. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਾ ਤਿੰਨਤਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ
   - (ੳ) ਤਤਕਾਰ
   - (ਅ) ਤੋੜੇ
   - (ਏ) ਆਮਦ
   - (ਸ) ਕਵਿਤ
   - (ਕ) ਪਰਨ
   - (ਖ) ਚੱਕਰਦਾਰ
2. ਗਤ ਨਿਕਾਸ
3. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਤਾਲੀ ਦੇਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ
   - (ੳ) ਤਿੰਨਤਾਲ
   - (ਅ) ਝੱਪਤਾਲ
   - (ਏ) ਕਹਿਰਵਾ
   - (ਸ) ਦਾਦਰਾ
4. ਹਸਤ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲੋਕ ਨ੍ਰਿਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ

ਸਾਲ 2024 - 2025

ਸੰਗੀਤ (ਵਾਦਨ)

ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਅੱਠਵੀਂ

ਲਿਖਤੀ (ਪਾਠਕ੍ਰਮ)

ਪਰਚਾ - ਏ

ਭਾਗ - a

1. ਜਾਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (ਔੜਵ, ਸ਼ਾੜਵ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਣ) ਉਪਜਾਤੀਆਂ
2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (ਮਾਤਰਾ, ਸਮ, ਵਿਭਾਗ, ਖ਼ਾਲੀ, ਆਵਰਤਨ)
3. ਵਾਦਕ ਦੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਔਗੁਣ
4. ਥਾਟ, ਥਾਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਭਾਤਖੰਡੇ ਪੱਧਤੀ ਦੇ ਦਸ ਥਾਟ
5. ਜੀਵਨੀ: ਪੰਡਿਤ ਰਵੀ ਸ਼ੰਕਰ ਜੀ
6. ਪੰਡਿਤ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨਾਰਾਇਣ ਭਾਤਖੰਡੇ ਜੀ ਦੀ ਸੁਰ ਲਿਪੀ
7. ਸਿਤਾਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਅੰਗ ਵਰਨਣ

ਭਾਗ - ਅ

1. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ (ਭੈਰਵੀ ਅਤੇ ਖਮਾਜ) ਦੀ ਜਾਣ - ਪਛਾਣ
2. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ (ਝੱਪਤਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕਤਾਲ) ਦੀ ਜਾਣ - ਪਛਾਣ
3. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਗ ਦੀ ਸੁਰਲਿਪੀ
4. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ ਦੀ ਤਾਲ ਲਿਪੀ

ਪਰਚਾ ਬੀ

ਕਿਰਿਆਤਮਕ ਭਾਗ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ

1. ਸ਼ੁੱਧ ਅਤੇ ਕੋਮਲ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ
2. ਛੇਵੀਂ ਅਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਦੇ ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅੱਠਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਸਮੇਤ 10 ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ

   (ੳ) ਆਰੋਹ: ਸਾਰੇ, ਸਾਰੇਗਾ, ...

   ਅਵਰੋਹ: ਸਾਂਨੀ ਸਾਂਨੀਧਾ .....

   (ਅ) ਆਰੋਹ: ਸਾਰੇ, ਸਾਰੇਗਾਮਾ, ...

   ਅਵਰੋਹ: ਸਾਂਨੀ, ਸਾਨੀ ਧਾਪਾ .....

   (ੲ) ਆਰੋਹ: ਰੇਸਾ, ਗਾਰੇਮਾਗਾ, ...

   ਅਵਰੋਹ: ਨੀਸਾਂ, ਧਾਨੀਪਾਧਾ .....
3. ਭੈਰਵੀ ਅਤੇ ਖਮਾਜ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰੁੱਤ ਜਾਂ ਰਜ਼ਾਖਾਨੀ ਗਤ ਸਾਧਾਰਨ ਅਲਾਪ ਅਤੇ ਤੋੜਿਆਂ ਸਮੇਤ ।
4. ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧੁੰਨ ।
5. ਝੱਪਤਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕਤਾਲ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਤਾਲੀ ਦੇਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ।

ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਵਾਦਨ (ਪੰਜਾਬੀ) ਮਿਡਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ।
2. ਵਾਦਨ (ਹਿੰਦੀ) ਮਿਡਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ।

ਸਾਲ 2024 - 2025

ਸੰਗੀਤ (ਗਾਇਨ)

ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਅੱਠਵੀਂ

ਲਿਖਤੀ (ਪਾਠਕ੍ਰਮ)

ਪਰਚਾ - ਏ

ਭਾਗ - a

1. ਜਾਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (ਔੜਵ, ਸ਼ਾੜਵ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਣ) ਉਪਜਾਤੀਆਂ
2. ਥਾਟ, ਥਾਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਭਾਤਖੰਡੇ ਦੇ ਦਸ ਥਾਟ
3. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (ਮਾਤਰਾ, ਸਮ, ਵਿਭਾਗ, ਖ਼ਾਲੀ, ਆਵਰਤਨ)
4. ਗਾਇਕ ਦੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਔਗੁਣ
5. ਜੀਵਨੀ: ਪੰਡਿਤ ਦਿਲੀਪ ਚੰਦਰ ਬੇਦੀ
6. ਤਾਨਪੁਰੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ
7. ਪੰਡਿਤ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨਾਰਾਇਣ ਭਾਤਖੰਡੇ ਜੀ ਦੀ ਸੁਰ ਲਿਪੀ

ਭਾਗ - ਅ

1. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ (ਭੈਰਵੀ ਅਤੇ ਖਮਾਜ) ਦੀ ਜਾਣ - ਪਛਾਣ
2. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ (ਝੱਪਤਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕਤਾਲ) ਦੀ ਜਾਣ - ਪਛਾਣ
3. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੰਦਿਸ਼ ਦੀ ਸੁਰਲਿਪੀ
4. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ ਦੀ ਤਾਲ ਲਿਪੀ

ਪਰਚਾ ਬੀ

ਕਿਰਿਆਤਮਕ ਭਾਗ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ

1. ਸ਼ੁੱਧ ਅਤੇ ਕੋਮਲ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ
2. ਛੇਵੀਂ ਅਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਦੇ ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅੱਠਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਸਮੇਤ 10 ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ

   (ਓ) ਆਰੋਹ: ਸਾਰੇ, ਸਾਰੇਗਾ, ...

   ਅਵਰੋਹ: ਸਾਂਨੀ ਸਾਂਨੀਧਾ .....

   (ਅ) ਆਰੋਹ: ਸਾਰੇ, ਸਾਰੇਗਾਮਾ, ...

   ਅਵਰੋਹ: ਸਾਂਨੀ, ਸਾਨੀ ਧਾਪਾ .....

   (ਏ) ਆਰੋਹ: ਰੇਸਾ, ਗਾਰੇਮਾਗਾ, ...

   ਅਵਰੋਹ: ਨੀਸਾਂ, ਧਾਨੀਪਾਧਾ .....
3. ਝੱਪਤਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕਤਾਲ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਤਾਲੀ ਦੇਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ।

ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਗਾਇਨ (ਪੰਜਾਬੀ) ਮਿਡਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ।
2. ਗਾਇਨ (ਹਿੰਦੀ) ਮਿਡਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ।

Study Materials

aglasem.com

Model Papers

Sample Papers

Half Yearly Sample Papers

Important Resources

Periodic Table

Writing Skills / Formats

Maps of India / World

Notes

- [ ] Class 6 Notes
- [ ] Class 7 Notes
- [ ] Class 8 Notes
- [ ] Class 9 Notes
- [ ] Class 10 Notes
- [ ] Class 11 Notes
- [ ] Class 12 Notes

Books and Solutions

NCERT Books

NCERT Book Solutions

HC Verma Chapter Wise Solutions

RD Sharma Solutions

CGBSE Solutions